

MARIA BARNAS

gastheer Alain Delmotte

zondag 6 oktober 2019 om 10.30 u.
Oranjerie Broeltuin, Broelkaai 6, 8500 Kortrijk

PROGRAMMA 2019 - 2020

Maria Barnas

zondag 6 oktober 2019 // gastheer Alain Delmotte // Oranjerie Broeltuin

Anton H.J. Dautzenberg

zondag 17 november 2019 // gastheer Karel Alleene // Oranjerie Broeltuin

Paul Demets

zondag 8 december 2019 // gastvrouw Sofie Mulders // Oranjerie Broeltuin

Yoni Van Den Eede

zondag 15 maart 2020 // gastheer Philippe Lepers // Oranjerie Broeltuin

Pieter Boskma

zondag 22 maart 2020 // gastheer Tom Van Imschoot // Boekenhuis Theoria
i.k.v. Memento Woordfestival Kortrijk 2020

'Jonge Gasten' Lenny Peeters & Mustafa Kör

zondag 19 april 2020 // gastheer Piet Devos // Oranjerie Broeltuin

PRIJS EN INSCHRIJVINGEN

vvk € 7 (incl. reservatiekosten) | add € 8 | -26 jaar € 5

reserveren via UiT in Kortrijk, 056 23 98 55

(beperkte plaatsen, drankje telkens inbegrepen)

MEER INFO

www.kortrijk.be/hetpenhuis

www.facebook.com/hetpenhuis

www.schouwburgkortrijk.be

HET PENHUIS

Het Penhuis is aan zijn zeventiende seizoen toe.
We gingen van start in het najaar van 2003.

Het Penhuis wil de ontwikkelingen in de actuele literatuur en filosofie op de voet volgen. De volle aandacht voor artistieke kwaliteit is het uitgangspunt. We willen geen organisatie zijn die zich richt op literatuur- en filosofiekenners. Tegelijk willen we een lage drempel inbouwen en een ruime variatie brengen in het aanbod.

Het Penhuis is een niet-geïstitutionaliseerde vereniging maar nauw verbonden met Schouwburg Kortrijk, openbare bibliotheek Kortrijk en stad Kortrijk. De werking wordt hoofdzakelijk gedragen door vrijwilligers.

Het Penhuis programmeert vijf of zes activiteiten per seizoen op zondagvoormiddag. Er wordt daarbij telkens een dichter, een filosoof of een prozaïst uitgenodigd, die door een gastheer of – vrouw wordt geïnterviewd. Ook het publiek wordt nauw betrokken. Vragen stellen aan de uitgenodigde auteur is altijd mogelijk.

Iedereen is welkom.

Oranjerie Broeltuin, Kortrijk

MARIA BARNAS ° 1973

BIOGRAFIE

Zij is dichter, schrijver en beeldend kunstenaar. Zowel in haar geschreven als in haar beeldend werk onderzoekt ze hoe beschrijvingen de werkelijkheid vormen en vervormen. Barnas studeerde aan de Rietveld Academie en de Rijksacademie te Amsterdam. Ze publiceerde twee romans: *Engelen van ijs* (1997) en *De baadster* (2000).

Haar poëziedebuut *Twee zonnen* (2003) werd bekroond met de C. Buddingh'-prijs en in 2009 ontving zij de J.C. Bloemprijs voor *Er staat een stad op* (2007).

In 2005 verscheen *Binnenzee*, een wandeling in dichtvorm. Barnas was van 2007 tot 2010 columnist voor het Cultureel Supplement van NRC Handelsblad. Deze columns zijn gebundeld in *Fantastisch* (2010).

In 2013 is haar derde poëziebundel *Jaja de oerknal* verschenen, genomineerd voor de VSB Poëzieprijs 2014. *Altijd Augustus* (2017) is een briljante vertelling, waarin de onvolkomenheden van een maatschappij, onbehaaglijk aan de oppervlakte komen.

Recentelijk verscheen de dichtbundel *Nachtboot*, haar voorlopig meesterwerk. De bundel is ondertussen genomineerd voor diverse grote literaire prijzen.

www.nederlandsepoezie.org/dichters/b/barnas.html

BIBLIOGRAFIE

bron: https://nl.wikipedia.org/wiki/Maria_Barnas

ROMANS

- Engelen van ijs (1997, Arbeiderspers, Amsterdam)
- De baadster (2000, Arbeiderspers, Amsterdam)
- Altijd Augustus (2017, Van Oorschot, Amsterdam)

POEZIE

- Twee zonnen (2003, Arbeiderspers, Amsterdam)
- Binnensee, een wandeling in dichtvorm (2005)
- Er staat een stad op (2007, Arbeiderspers, Amsterdam)
- Jaja de oerknal (2013, Arbeiderspers, Amsterdam)
- Nachtboot (2018, Van Oorschot, Amsterdam)

ESSAYS

- Doordeweeks = On a weekday (2005, De Verbeelding, Amsterdam), essay van Maria Barnas bij vijftien fotoreportages van het leven van mensen in utiliteitsgebouwen.
- Schrijversportretten (2010, Letterkundig Museum, Den Haag), essay van Maria Barnas bij de catalogus van de galerij van geschilderde en getekende schrijversportretten in het Letterkundig Museum.
- Fantastisch: observaties over kunst en werkelijkheid (2010, Arbeiderspers, Amsterdam), bundeling NRC Handelsblad CS columns. 288 p.

VERTALINGEN VAN HAAR WERK

- Tamo gdje treba biti tiho / Waar het stil moet zijn (2013, Brutal, Zagreb) vertaalde verzamelde gedichten in het Kroatisch.

BEKRONINGEN EN NOMINATIES

- 1998: Genomineerd voor de Debutantenprijs voor 'Engelen van ijs'
- 2004: C. Buddingh'-prijs (en genomineerd voor de Jo Peters Poëzieprijs) voor 'Twee zonnen'
- 2009: J.C. Bloem-poëzieprijs voor 'Er staat een stad op'
- 2014: Anna Bijns Prijs Poëzie (en genomineerd voor de VSB Poëzieprijs) voor 'Jaja de oerknal'

- 2015: Elisabeth van Thüringenprijs Projectprijs voor kunst in de gezondheidszorg voor 'Binnenzee'.
- 2016: Leo Herberghs Poëzieprijs; uitgereikt op 9 juli 2016 in het Glaspaleis Schunck* te Heerlen.
- 2019: Genomineerd voor de Grote Poëzieprijs. Bekroont de beste dichtbundel van het jaar.

BEELDENDE KUNST

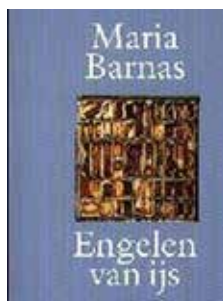
beeldend werk van haar was onder andere te zien bij

- Klemm's Gallery in Berlijn
- ICI New York
- Iglesia del Hospitalet in Eivissa (Ibiza)
- Stuk Kunstcentrum, Leuven
- Project Arts Centre, Dublin

"Ook in haar werk als beeldend kunstenaar speelt taal, als autonoom uitdrukkingsmiddel, een belangrijke rol. Ze werkt veel met geleend beeldmateriaal en zet graag tekst in om aannames over de betekenis van dat beeld onderuit te halen."

Raadpleeg zeker eens de online catalogus van de Kortrijkse (buurt)bibliotheek om nog ander werk over en door Maria Barnas te ontdekken: <http://kortrijk.bibliotheek.be>

DE KEUZE VAN... GIE

Maria Barnas is een veelzijdige kunstenares. Een zeldzaam en merkwaardig dubbeltalent. Zowel dichter als beeldend kunstenaar. Een zoekende geest, een veranderende stem.

Heel bijzonder hoe ze met deze beide uitdrukkingsvormen gestalte geeft aan haar kunstenaarschap...

Poëzie speelt de centrale rol in haar leven. Het lezen van haar gedichten is een gebeurtenis. Er verschuift iets in jezelf. Bij elke herlezing lees je een ander gedicht. Je ervaart als lezer een nieuwe, andere vorm.

Haar poëzie is vergelijkbaar met een huis dat je verlaat, waar je na de verhuizing niet meer in kan, maar waar je wel nog met je gedachten, herinneringen of dromerijen in kan blijven wonen of naar kan terugkeren. Zo kan je blijvend je verleden vasthouden of van veranderende betekenis voorzien, ook al woon je nu elders... Wat je in je hoofd hebt opgebouwd over deze plaats uit het verleden kan van betekenis veranderen, evolueren tot iets anders...

De belangrijkste vraag die haar poëzie stelt is : hoe kan de wereld, die slechts onsamenhangend en onpeilbaar is, als overrompelend tableau ('heelheid' aldus Barnas) worden ervaren...terwijl je tegelijkertijd tot de vaststelling komt dat er niet zoiets bestaat als een onthullend ware gelaat... De waarneming en de ontleding van de werkelijkheid spelen een cruciale rol in haar werk. Ritme en klank zijn de grondstoffen voor haar gedichten.

We komen terecht in een visuele, talige en muzikale wereld waarin het kijken, of het uit – elkaar- kijken, het observeren een omschakeling ontwikkelt van beeld naar woord of van woord naar beeld. Barbas denkt dat het meest heldere kijken kan plaatsvinden als je iets nog niet hebt afgetast , anders zie je het niet. Dan zie je wat je denkt dat je ziet. Haar werk, ook haar beeldend werk, is één groot gedicht / avontuur waaraan ze constant werkt en vorm geeft.

De dingen zijn wat ze zijn. Ze ontrafelt zeen hun eigen lyriek. Ze probeert de afstand tussen haarzelf (als maker) en de wereld te benoemen. Het is een vorm van onderzoek...

De maker, die niet noodzakelijk samenvalt met de persoon van de dichter, neemt verschillende camera / oog - standpunten in of brengt variaties aan in de kijkwijze. Het 'ik' is een figuur. Het 'ik' kan iedereen zijn. Het 'ik' is een constructie.

Zo ontstaat er een breedheid, een ruimte waarin er ook kan aangevoeld worden waar het misgaat. Maar de dichter probeert er iets aan te doen. Voor haar begint daar precies het scheppende werk van de kunstenaar.... Dingen maken is de meest zinvolle weg om te leven. Een leven van betekenis voorzien door nieuwsgierig te zijn en het vorm te geven.

Het oog van de dichter ontmoet vormen en kleuren, het verstand is bezig met iets anders, maar zijn baan wordt gestoord en het ding dat beschouwd wordt, duurt voort en vormt onafscheidelijk een eenheid met de ontvanger.

Haar werk is eveneens een zoeken naar de spanning tussen uitersten. De vele soorten realiteit met precisie ontrafelen. Noodzakelijke lagen aanbrengen zoals een schilder dat doet op een schilderpaneel. Een goed gedicht kan iets veroorzaken. Het is zoveel meer dan een geschiedenis in kaart brengen.

Haar gedichten of installaties (beelden) dringen door of ontwapenen de ontvanger. Tegelijkertijd roepen ze raadsels op en laten je wat vertwijfeld achter. Al haar werken zijn verbonden en maken deel uit van een overkoepeld project dat je haar raamwerken zou kunnen noemen... Elk nieuw werk draagt sporen van een eerder gemaakt werk. Zo ontstaan er echo's.

Kunst is voor haar een gesprek, een poging om iets uit te spreken, een nieuwe taal te ontwikkelen, altijd maar weer pogingen ondernemen.... Je kunt ermee dingen in beweging brengen, herrie schoppen en associaties een plek geven.

HET BEELDEND WERK VAN MARIA BARNAS

www.annetgelink.com/m/artists/86-maria-barnas/works/other-works

Een overzicht van haar beeldend werk kan je bekijken via de website van de Annet Gelink Gallery.

MARIA BARNAS

bron: <https://hollandsemeesters.info/posts/show/8993>

“Jaja de oerknal hoor ik mezelf zeggen. Hoe is het mogelijk dat dit in mijn mond past? Het ontstaan een klont op mijn tong.”

Zo luiden de eerste regels van het gedicht *Jaja de oerknal* uit de gelijknamige dichtbundel van Maria Barnas (Hoorn, 1973). Barnas is naast dichter ook beeldend kunstenaar en schrijver. Ze onderzoekt in haar talig en beeldend werk hoe de werkelijkheid door beschrijvingen en afbeeldingen gevormd en vervormd wordt. Hoe toereikend is de taal om dat wat we zien ons, door middel van beschrijvingen, toe te eigenen? In hoeverre is de eigen taal een thuis?

In 2007 maakt Barnas *The Writing Room*. In deze publicatie bundelt ze verschillende foto's van de werkkamer van Johann Wolfgang Goethe. Elke foto poogt de authentieke kamer weer te geven; elke foto geeft een ander beeld. De bundeling van foto's toont ons een geënceneerd beeld van de geschiedenis. Een voorbeeld van de manier waarop afbeeldingen ons beeld van de werkelijkheid kunnen beïnvloeden en bepalen.

“[...] Ik zou willen schrijven om de totaliteit van wat er zich onder mijn schedel afspeelt, een plek [te] willen geven, naar buiten [te] willen kunnen brengen. Het rare [is] dat je in een gesprek, maar ook in de meeste communicatie, moet kiezen voor één laag, dan is het één van de gedachten terwijl je zelf, als je iets uitspreekt, al kunt verlangen naar iets anders of kunt denken ‘wat zeg ik?’. Voor mij is poëzie de beste plek om al die tegenstrijdigheden ook te kunnen tonen.”

In de reeks ‘Hollandse Meesters in de 21e eeuw’ werd door Neske Beks een filmportret gemaakt over Maria Barnas. Die kortfilm kan je bekijken op YouTube via <https://youtu.be/gTq7WFXikGY>.

ALAIN DELMOTTE° 1959

BIOGRAFIE

Gastheer Alain Delmotte is dichter en medeoprichter van het poëzietijdschrift *Facture Baroque* (1996-2001) en is medewerker aan het literaire tijdschrift *Dichter*. Hij nam deel als performer aan verschillende poëziemanifestaties en vertaalde recente Franse poëzie (o.m. Izoard, Valet, Pirotte).

Zijn poëzie is sterk gericht op de taal en analytisch van aard. Hij is voortdurend op zoek naar een schriftuur - het prozagedicht waarbij de oraliteit wordt beklemtoond - die nauw aansluit bij de ideeën en gevoelens die hij vertolkt en stelt zich daarbij meermaals non-conformistisch, eigenzinnig en kwetsbaar op. Delmotte publiceerde ook een aantal kritische bijdragen in *Poëziekrant* en *Poëzierapport*.

Hij publiceerde o.m. de bundels *Grondbezet*, *Standplaats*, *Onderschrift*, *Warhoofd*, *Lieve Wislawa*, *Colorado*, *Verstekelingen* en *Voorstander zijn* tussen 1993 en 2008. Voor VWS stelde hij cahiers samen over de dichters Renaat Ramon, Frans Deschoemaeker en Gilbert Coghe.

VOLGENDE KEER IN HET PENHUIS

ANTON H.J. DAUTZENBERG (° 1976)

zondag 17 november 2019 // Oranjerie Broeltuin

Hij is een spraakmakende Nederlandse schrijver die met zijn boeken en maatschappelijke acties zowel bewondering als weerstand oproept. Hij studeerde economie en Nederlandse Taal- en letterkunde en debuteerde in 2010 met het bizarre *Vogels met zwarte poten kun je niet vreten*. Daarna volgden o.a. de romans *Samaritaan* (2011), *Extra tijd* (2012), *Wie zoet is* (2015) en de pamfletten *Rock & Roll* en *Rafelranden van de moraal* (2013).

Afgelopen jaar verscheen in de prestigieuze Privé - Domeinreeks *Ik bestaat uit twee letters* zijn dagboekantekeningen 2016 - 2017. Zijn personages hebben met elkaar gemeen dat ze wanhopig op zoek zijn naar andere werkelijkheden, al dan niet bewust.

Zijn verhalen zijn bezielend en brutaal, soms gruwelijk, maar altijd van een stilistisch hoog peil. Zijn unieke stem wordt geprezen door pers en publiek. Hij werd genomineerd voor verschillende literaire prijzen en won in 2016 de Impact Award voor de armoedeglossy *Quiet 500*. In augustus 2019 werd hij geïnstalleerd als stadsdichter van Tilburg.

met gastheer Karel Alleene

REDACTIE
Piet Devos & Gie Devos
info@pietdevos.be // giedevos@skynet.be

reacties en suggesties zijn welkom

openbare bibliotheek
Leiestraat 30 - 8500 Kortrijk
056 27 75 00 - bibliotheek@kortrijk.be
www.kortrijk.be/bibliotheek